



FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Centrul de Studii Europene
1.3 Departamentul	Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	Interdisciplinar (economie și afaceri internaționale, administrație publică, științe politice, drept)
1.5 Ciclu de studii	II
1.6 Programul de studii / Calificarea	Studii universitare de masterat

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Uniunea Europeană în sistemul relațiilor internaționale						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.dr. Moga Teodor						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.dr. Moga Teodor						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	curs	1	seminar/laborator	1
3.2 Total ore din planul de învățământ	28	din care:	curs	14	seminar/laborator	14
3.3 Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						65
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						40
Tutoriat						5
Examinări						2
Alte activități.....						
3.4 Total ore studiu individual						152
3.5 Total ore pe semestru						180
3.6 Număr de credite						6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul.
4.2 De competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">Sala de curs dotată cu videoproiector.Studentii vor frecventa cursurile. Se impune închiderea celulelor.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">Sala de seminar dotată cu videoproiectorPrezența studenților este obligatorieTermenul de prezentare a referatelor este stabilit de





comun acord la începutul activității.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. O înțelegere a evoluției rolului Europei în afacerile mondiale C2. Dobândirea capacității de a explica și de a evalua politică externă contemporană a UE C3. Dobândirea capacității de a analiza critic acțiunile sale externe C4. Dezvoltarea abilităților de prezentare și de scriere a eseurilor C5. Realizarea de studii/analize privind contextul internațional în care UE își desfășoară acțiunile
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a lucra structurat, planificat, de a lua decizii privind situații complexe, de a identifica, defini și soluționa probleme într-un context internațional și multicultural CT2. Capacitatea de comunicare interpersonală, de lucru în echipă sau de asumare de leadership în instituții și echipe diverse CT3. Capacitatea de evaluare și auto-evaluare a performanțelor profesionale raportate la cerințele și tendințele în domeniu, de identificare a nevoilor de formare și de a folosi cele mai adecvate cerințe și metode de perfecționare continuă

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	<p>Disciplina își propune să ofere informații despre acțiunea UE în arena internațională, să delimiteze procesele subsumate „relațiilor externe”, să faciliteze înțelegerea dezbaterilor pe marginea statusului și rolului UE pe plan mondial; să avanseze o grilă cvadridimensională de abordare a problematicii: mecanisme interne ale UE (procese decizionale, politici); dezbateri referitoare la statutul de actor internațional al UE; dimensiunea geografică (relații cu diverși actori statali și nestatali din diverse regiuni ale globului); și dimensiunea tematică (acțiunea UE în diverse arii tematice ce compun procesul politic internațional).</p> <p>Printre subiectele prioritare definite se numără: concepte și teorii ale domeniului Relații Internaționale, cadrul instituțional (Acorduri internaționale, Tratatul de la Lisabona (2009) și Serviciul European de Acțiune Externă a UE), politica de extindere, Politica Europeană de Vecinătate, relațiile UE-SUA, relațiile UE-Rusia, politica UE în domeniul comercial; politica UE în domeniul dezvoltării și instrumentele de ajutor extern.</p> <p>Cursul completează cunoașterea dobândită în urma parcurgerii altor discipline consacrate integrării europene și mecanismelor de funcționare ale Uniunii Europene. Între competențele pe care parcurgerea disciplinei le va stimula în rândul cursanților, un rol foarte important îl au cele explicative și cele aplicative, cursanții fiind încurajați în mod prioritar să urmărească explicația teoretică a interacțiunilor UE – mediu extern, respectiv să aplice noțiunile teoretice dobândite în analiza diverselor situații concrete.</p>
7.2. Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ explice locul și rolul politicii externe a UE în sistemul relațiilor internaționale;▪ examineze diferitele instrumente prin care Uniunea Europeană urmărește realizarea relațiilor sale externe;▪ evalueze evoluția politicii externe și a rolului de securitate din partea Uniunii Europene;▪ analizeze diferitele instrumente prin care Uniunea Europeană urmărește realizarea relațiilor sale externe, precum și conexiunile dintre UE și restul lumii.▪ înțeleagă multitudinea de actori și procese decizionale care justifică prezența internațională a Uniunii Europene.



**8. Conținut**

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Relațiile externe ale UE: istoric, conținut, cadru instituțional 1. Cadrul conceptual al abordării 2. Dezvoltarea instituțională a cooperării în materie de relații externe 4. Cadrul instituțional creat prin Tratatul de la Lisabona 5. Serviciul European de Acțiune externă	Prezentare PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 curs / 4 ore
2.	UE – actor internațional sui generis 1. Dezbateri teoretice pe marginea statutului de actor internațional al UE 2. Importanța delimitării ariilor tematice în analiza procesului politic internațional 3. UE – actor și sistem 4. UE și conceptul de putere normativă 5. UE și conceptul de <i>putere blândă</i>	Prezentare PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 curs / 3 ore
3.	Dimensiunea geografică a relațiilor internaționale 1. Relațiile UE-SUA 2. Relațiile UE-Rusia 3. Extinderea UE 4. Politica Europeană de Vecinătate și Parteneriatul Estic 5. Relațiile UE cu China, India și alte puteri emergente 6. Relațiile UE cu statele în curs de dezvoltare 7. Relațiile UE cu alte organizații internaționale	Prezentare PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 curs / 4 ore
4.	Dimensiunea tematică 1. Politica externă și de securitate a UE 2. Politicile comerciale ale UE 3. Politicile UE în domeniul dezvoltării și cooperării internaționale 4. Politicile UE în domeniul ajutorului umanitar 5. Drepturile omului în acțiunea externă a UE 6. Mediul înconjurător în acțiunea externă a UE	Prezentare PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 curs / 3 ore



**Bibliografie****Referințe principale:**

- Helen Wallace, Mark A.Pollack, Alasdair R.Young, *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, Ediția a VI-a, Editura Institutului European din Romania, 2011
- Hill Christopher, 2011, *International Relations and the European Union*, Oxford University Press.
- Featherstone Kevin, 2003, *The Politics of Europeanization*, Oxford University Press.
- Mearsheimer John J., 2003, *The Tragedy of Great Power Politics*, W. W. Norton & Company.
- Waltz Kenneth N., 2010, *Theory of International Politics*, Waveland Pr Inc.
- Kratochvil Petr, Elsa Tulmets, 2010, *Constructivism and Rationalism in EU External Relations: The Case of the European Neighbourhood Policy*, Nomos
- Smith Karen E., 2008, *European Union Foreign Policy in a Changing World (Second Edition)*, Polity Press
- Woolcock Stephen, 2013, *European Union Economic Diplomacy (Global Finance)*, Ashgate.
- Richardson Jeremy, 2005, *European Union: Power and Policy-Making (Routledge Research in European Public Policy)*, Routledge.
- Kurowska Xymena, 2011, *Explaining the EU's Common Security and Defence Policy*, Palgrave Macmillan.
- Nye Jr. Joseph S., 2005, *Soft Power: The Means To Success In World Politics*, Public Affairs.
- Hobson, John M., 2012, *The Eurocentric Conception of World Politics : Western International Theory*, Cambridge University Press.
- Whitman Richard G., 2012, *The European Neighbourhood Policy in Perspective: Context, Implementation and Impact (Palgrave Studies in European Union Politics)*, Palgrave Macmillan.
- Korosteleva, Elena, 2012, *The European Union and its Eastern Neighbours : Towards a more ambitious Partnership?*, Routledge.
- Norheim-Martinsen Per M., 2012, *The European Union and Military Force*, Cambridge University Press.
- Boin Arjen, et al., 2013, *The European Union as Crisis Manager*, Cambridge University Press.
- Ginsberg Roy H., 2012, *The European Union in Global Security: The Politics of Impact*, Palgrave Macmillan.
- Laursen Finn, 2012, *The EU's Lisbon Treaty: Institutional Choices and Implementation*, Ashgate.
- Parker Noel, 2008, *The Geopolitics of Europe's Identity: Centers, Boundaries, and Margins*, Palgrave Macmillan.
- Bretherton, C. and Vogler, J., *The European Union as a Global Actor*, 2nd ed, Routledge. 2006
- Walter Carlsnaes, Helene Sjursen, Brian White, *Contemporary European Foreign Policy*, London, Sage Publishers, 2004.
- Paul J. Cardwell (ed.), *EU External Relations Law and Policy in the Post-Lisbon Era*, The Hague (Netherlands), TMC Asser Press, 2012.
- Fraser Cameron, *An Introduction to European Foreign Policy*, London, Routledge, 2007.
- Natalie Tocci (ed.) *Who Is a Normative Foreign Policy Actor? The European Union and Its Global Partners*, Brussels, Center for European Policy Studies, 2008.
- Mario Telo, *Europe: A Civilian Power? European Union, Global Governance, World Order*, London, Palgrave Macmillan, 2006.
- Jan Zielonka, *Europe as Empire: The Nature of the Enlarged European Union*, Oxford, Oxford University Press, 2006.

Referințe suplimentare:

Vor fi oferite pe perioada derulării cursului prin intermediul emailului.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Definirea/delimitarea cadrului teoretic a acțiunilor UE la nivel internațional. Realism/neorealism, liberalism/neoliberalism, Game theory la nivel de cooperare internațională, constructivism.	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore





2.	Tratatul care îi conferă UE <i>personalitate</i> internațională	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore
3.	Politica economică și diplomația comercială a UE la nivel mondial (evoluția relațiilor între UE, OMC, GATT și partenerii comerciali)	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore
4.	Politica de mediu a UE – perspectivă globală. Instrumentele de ajutor extern ale UE	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore
5.	Relația UE – SUA: parteneriat strategic sau competiție la nivel mondial?	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore
6.	Politica de extindere a UE	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore
7.	Politica Europeană de Vecinătate (Uniunea pentru Mediterană, Parteneriatul Estic, Sinergia Mării Negre, relațiile UE-Rusia etc.)	Prezentări PPT, explicație, conversație, problematizare, studii de caz.	1 seminar / 2 ore

Bibliografie**Seminar 1:**

Ginsberg, R, 'Conceptualizing the EU as an International Actor: Narrowing the Theoretical Capability-Expectations Gap', Journal of Common Market Studies, vol. 37, no. 3, Autumn 1999.

Hill, C, 'The Capability-Expectations Gap, or Conceptualising Europe's Foreign Policy', Journal of Common Market Studies, vol. 31, no. 3, September 1993.

Manners, I, 'Normative Power Europe: A Contradiction in Terms?', Journal of Common Market Studies, vol. 40, no. 2, 2002.

Smith, M, 'The Legalisation of EU Foreign Policy', Journal of Common Market Studies, vol. 39, no. 1, March 2001.

White, B, 'The European Challenge to Foreign Policy Analysis', European Journal of International Relations, vol. 5, no. 1, 1999.

Seminar 2:

Hill C. and Smith M (2005). International Relations of the European Union, OUP.

Smith, M, 'The Legalisation of EU Foreign Policy', JCMS, vol. 39, no. 1, March 2001.

Bruter, M, 'Diplomacy without a state: the external delegations of the European Commission', Journal of European Public Policy, 6/2, 1999.

Duffield, J., 'Explaining the Long Peace in Europe: The Contribution of Regional Security Regimes', Review of International Studies, vol. 20, no. 4, October 1994.

Seminar 3:

Woolcock, Stephen (2014) Differentiation within reciprocity: the European Union approach to preferential trade agreements Contemporary Politics, 20 (1). 36-48.

Stephen Woolcock, 2013, European Union Economic Diplomacy, Asghate.

Krenzler, H and Pitschas, C, 'Progress or Stagnation? The Common Commercial Policy after Nice',

European Foreign Affairs Review, vol. 6, no. 3, Autumn 2001. Young, A. (2004), 'The Single European Market and World Market', Journal of Common Market Studies', 42:2, pp.393-415.

Meunier, S and Nicolaidis K, 'Who Speaks for Europe? The Delegation of Trade Authority in the EU', Journal of Common Market Studies, vol. 37, no. 3, 1999.

Smith M. (2001), 'The European Union's Commercial Policy: between coherence and fragmentation', Journal of European Public Policy, 8:5, pp. 787-803

Bhagwati, Jagdish. (1999). „Regionalism și multilateralism: an overview”, în Jagdish Bhagwati et al. (eds.), Trading blocs: alternative approaches to analysing preferential trade agreements, Massachusetts Institute of





Technology, <http://books.google.com/>.

Directoratul Comercial, <http://ec.europa.eu/trade/>

OMC, <http://www.wto.org/>

Seminar 4:

Dickson, A., 'The Demise of the Lomé Protocols: Revising European Development Policy', European Foreign Affairs Review, vol. 5, no. 2, Summer 2000.

Hill C. and Smith M (2005). International Relations of the European Union, OUP (chapter 14) Europe AID:

http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

Acordul Cotonou,

http://europa.eu/legislation_summaries/development/african_caribbean_pacific_states/index_en.htm

Trade, <http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/regions/africa-caribbean-pacific/>

Secretariat of ACP countries: <http://www.acp.int/>

The Courier, <http://www.acp-eucourier.info/>

Elgstrom, O. 'Lomé and Post-Lomé: Asymmetric Negotiations and the Impact of Norms', European Foreign Affairs Review, vol. 5, no. 2, Summer 2000.

Forwood, G, 'The Road to Cotonou: Negotiating a Successor to Lomé', Journal of Common Market Studies, vol. 39, no. 3, 2001.

Seminar 5:

Transatlantic relations, the European Union Institute for Security Studies,

<http://www.iss.europa.eu/regions/united-states/>

Joseph Nye, Soft Power: The Means to Success in World Politics (în română *Puterea blândă*, Editura Institutul European, Iași, 2009)

Hill C. and Smith M (2005). International Relations of the European Union, OUP.

Kagan Robert. (2003). Of paradise and power: America and Europe in the new world, New York, Albert A. Knopf.

Seminar 6:

Grabbe, H. (2001), 'How Does Europeanisation Affect CEE Governance? Conditionality, Diffusion and Diversity', Journal of European Public Policy, Vol. 8, No.6, pp. 1013-1031.

DG Enlargement, http://ec.europa.eu/enlargement/index_en.htm

Schimmelfennig F. & Sedelmeier U. (2004), 'Governance by Conditionality: EU rule Transfer to the Candidate Countries of Central and Eastern Europe', Journal of European Public Policy, 11:4, 661-79.

Papadimitriou D. and Phinnemore D. (2004), 'Europeanisation, Conditionality and Domestic Change: the twinning exercise and administrative reform in Romania', Journal of Common Market Studies, 42:3, pp. 619-39

Papadimitriou D., Negotiating the New Europe: The EU and Eastern Europe. 2002.

Pridham, G. (2002), 'EU Enlargement and Consolidating Democracy in Post-Communist States', Journal of Common Market Studies, 40:5, pp. 953-973.

Veremis, T. and Daianu, D. (eds) (2001), Balkan Reconstruction, London Routledge

Seminar 7:

Smith Karen E. (2005), The outsiders: the European neighbourhood policy, in "International Affairs", vol. 81, n. 4, pp. 757-773;

Emerson, Michael. (2004). The wider Europe Matrix, Centre for European Policy Studies, Bruxelles,

<http://www.ceps.eu/book/wider-europe-matrix>.

Emerson, Michael. (2004b). „European Neighbourhood Policy: Strategy or Placebo?“, CEPS Working Document, Nr. 215, <http://www.ceps.eu/book/european-neighbourhood-policystrategy-or-placebo>.

Lavenex, S. (2004), 'EU External Governance in Wider Europe', Journal of European Public Policy, 11:4, 680-700

European Commission, Strategic Partnership with Russia available at:

http://eeas.europa.eu/russia/index_en.htm

European Commission, The European Neighborhood Policy available at:

http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm

Hill C. and Smith M (2005). International Relations of the European Union, OUP.

Tassinari, Fabrizio. (2006). „Variable Geometries: Mapping Ideas, Institutions and Power in the Wider





Europe”, CEPS Working Document, Nr. 254, accesat la data de 25.01.2010 la <http://www.ceps.eu/book/variable-geometries-mapping-ideas-institutions-și-power-wider-europe>.
Wilson, Andrew și Popescu, Nicu. (2009). „The Limits of Enlargement-lite: European and Russian Power in the Troubled Neighbourhood”, The European Council on Foreign Affairs, Londra, accesat la data de 8.10.2010 la http://ecfr.3cdn.net/befa70d12114c3c2b0_hrm6bv2ek.pdf.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline a fost alcătuit prin raportare la curricula unor universități occidentale de prestigiu, dar și la cadrul instituțional administrativ european. Prin raportare la cerințele sistemului administrativ și corpului diplomatic național și european acest curs pune accentul pe competențe de fundamentare a deciziilor de politică externă în condiții de incertitudine, de complexitate ridicată.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs		Un eseu de 3500 cuvinte (aproximativ 10 pagini) în care să folosească unele din sursele bibliografice oferite pe parcursul seminarului. Acesta va reprezenta un exercițiu de originalitate, de analiză, de cercetare personală. Eseul va susținut prin prezentare (orală).	66%
10.5 Seminar/ Laborator		Prezentare (orală) la seminar a unei probleme/ unui subiect asociat problematicii cursului, pornind de la bibliografia recomandată.	33%

10.6 Standard minim de performanță

Analiza critică a acțiunilor UE la nivel global cu scopul de a înțelege mai aprofundat nivelul decizional și de a oferi soluții la problemele cu care se confruntă Uniunea la momentul actual.

Data completării

Titular de curs
Lect. Dr. Moga Teodor

Titular de seminar
Lect. Dr. Moga Teodor

Data avizării

Director de departament
Prof. Dr. Gabriela Carmen Pascariu

